

DOMSTOLENS DOM
den 6 juni 1995 *

I mål C-434/93,

angående en begäran enligt artikel 177 i EEG-fördraget, från Raad van State (Nederländerna), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiggjorda målet mellan

Ahmet Bozkurt

och

Staatssecretaris van Justitie,

angående tolkningen av artiklarna 2 i beslut nr 2/76 av den 20 december 1976 och 6 i beslut nr 1/80 av den 19 september 1980, meddelade av det associeringsråd som instiftats genom associeringsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, undertecknat den 12 september 1963 i Ankara och godkänt på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 64/732/EEG av den 23 december 1963 (EGT nr 217, 1964, s. 3685),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av G.C. Rodríguez Iglesias, ordförande, F.A. Schockweiler (referent), P.J.G. Kapteyn och C. Gulmann, avdelningsordföranden, samt G.F. Mancini,

* Rättegångsspråk: nederländska.

C.N. Kakouris, J.C. Moitinho de Almeida, J.L. Murray, D.A.O. Edward, J.-P. Puissochet och G. Hirsch, domare,

generaladvokat: M.B. Elmer,

justitiesekreterare: H. von Holstein, biträdande justitiesekreterare,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit ifrån:

- sökanden i målet inför den nationella domstolen, genom D. Schaap, advokat, Rotterdam,
- nederländska regeringen, genom J. G. Lammers, juridisk rådgivare vid utrikesministeriet, i egenskap av ombud,
- tyska regeringen, genom E. Röder, Ministerialrat vid ekonomiministeriet, och B. Kloke, Regierungsrat vid samma ministerium, i egenskap av ombud,
- grekiska regeringen, genom N. Mavrikas, biträdande juridisk rådgivare vid statens juridiska råd, och C. Sitara, juridiskt ombud vid statens juridiska råd, i egenskap av ombud,
- Förenade kungarikets regering, genom E. Sharpston, barrister, och J. D. Colahan, Treasury Solicitor's Department, i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom P. van Nuffel, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att A. Bozkurt, den nederländska regeringen, genom J.W. De Zwaan, biträdande juridisk rådgivare vid utrikesministeriet, i egenskap av ombud, den tyska regeringen, den grekiska regeringen, genom M. Apessos, biträdande juridisk rådgivare vid statens juridiska råd, i egenskap av ombud, Förenade kungarikets regering, och Europeiska gemenskapernas kommission har avgivit muntliga yttranden vid sammanträdet den 17 januari 1995,

och efter att den 28 mars 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Genom interimistiskt beslut av den 24 september 1993, inkommet till domstolen den 4 november samma år, har Raad van State (Nederländerna) enligt artikel 177 i EG-fördraget begärt att domstolen skall meddela förhandsavgörande i fyra frågor om tolkningen av artikel 2 i beslut nr 2/76 av den 20 december 1976 och artikel 6 i beslut nr 1/80 av den 19 september 1980, meddelade av det associeringsråd som instiftats genom associeringsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, undertecknat i Ankara den 12 september 1963 och godkänt på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 64/732/EEG av den 23 december 1963 (EGT nr 217, 1964, s. 3685, nedan kallat "avtalet").

- 2 Dessa frågor har uppkommit inom ramen för en tvist mellan Ahmet Bozkurt, turkisk medborgare, och nederländska justitieministeriet angående en begäran om permanent uppehållstillstånd i Nederländerna.
- 3 Ahmet Bozkurt arbetade, åtminstone sedan den 21 augusti 1979, som chaufför i internationell trafik, med transporter till och från Mellanöstern för Rynart Transport BV, ett nederländskt bolag med säte i Klundert i Nederländerna. Hans anställningsavtal var ingånget enligt nederländsk rätt. Mellan sina resor och under sina semestrar uppehöll han sig i Nederländerna.
- 4 Vid tillämpningen av Wet arbeid buitenlandse werknemers av den 9 november 1978 (lagen om utländska arbetstagares arbete, Stbl., 737, nedan kallad "Wabw") behövde Bozkurt inget arbetstillstånd från socialministeriet för att utföra sitt arbete eftersom chaufförer i internationell lastbilstrafik inte betraktas som utlänningar, i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen av den 25 oktober 1979 om vidtagande av allmänna administrativa åtgärder i den mening som uttrycks i artikel 2.1 c i Wabw (Stbl., 574).
- 5 Även om Bozkurt hade ett visum som gällde för upprepade resor så behövde han inget uppehållstillstånd enligt artiklarna 9 och 10 i Vreemdelingenwet av den 13 januari 1965 (utlänningslagen, Stbl., 40) för att kunna utöva sitt yrke som chaufför i internationell trafik och vistas i Nederländerna under tiden mellan sina resor, vilken räknades som en "friperiod", vars tidsrymd antecknades på visumet. I Nederländerna hör lastbilschaufförer i internationell trafik inte under den allmänna utlänningspolitiken, såsom framgår av ett cirkulär om utlänningar från år 1982.
- 6 I juni 1988 råkade Bozkurt ut för en arbetsolycka. Hans arbetsoförmåga bestämdes till mellan 80 och 100 procent. Han erhåller av denna anledning bidrag enligt Wet

op de Arbeidsongeschiktheids-verzekering (lagen om försäkring för arbetsoförmåga) och Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (allmänna lagen om arbetsoförmåga).

- 7 Den 6 mars 1991 ogillade polischefen för kommunen Rotterdam den begäran om permanent uppehållstillstånd som Bozkurt tillställt honom. Den 18 mars 1991 begärde den senare att justitieministeriet skulle ompröva detta beslut, men även denna begäran ogillades. Den 16 juli 1991 väckte Bozkurt ogiltighetstalan vid Raad van State mot detta avslagsbeslut, och hävdade att bestämmelserna i artiklarna 2 i beslut nr 2/76 och 6 i beslut nr 1/80 gav honom rätt att vistas i Nederländerna.
- 8 Besluten nr 2/76 och 1/80 om verkställigheten av artikel 12 i avtalet som finns i det sista kapitlet under rubrik II som rör övriga ekonomiska bestämmelser. Enligt lydelsen av denna artikel är avtalsparterna överens om att "låta sig inspireras av artiklarna 48, 49 och 50 i fördraget om upprättande Europeiska ekonomiska gemenskapen, för att gradvis införa fri rörlighet för arbetstagare mellan dem".
- 9 Artikel 2.1 a och 2.1 b i beslut nr 2/76 har följande lydelse:
 - "a) En turkisk arbetstagare som sedan tre år har lagligt arbete i en medlemsstat i gemenskapen har rätt att, med reservation för den förtur som ges åt arbetstagare i medlemsstaterna i gemenskapen, under normala villkor, ta ett erbjudet arbete som registrerats vid arbetsförmedlingen i denna medlemsstat för samma yrke, verksamhet och region.
 - b) En turkisk arbetstagare som i fem år har haft lagligt arbete i en av gemenskapens medlemsstater, har där rätt att ta anställning efter eget val."

10 I beslut nr 1/80 föreskrivs i artikel 6.1 följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 7 om rätt att ta anställning för medlemmar av hans familj har en turkisk arbetstagare som tillhör den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat:

- i denna medlemsstat, efter ett års lagligt arbete, rätt att få sitt arbetstillstånd förnyat för samma arbetsgivare om han har ett arbete;
- i denna medlemsstat, efter tre års lagligt arbete och med undantag för den förtur som ges åt arbetstagare i medlemsstaterna i gemenskapen, under normala villkor, rätt att ta ett erbjudet arbete som registrerats vid arbetsförmedlingen i denna medlemsstat;
- i denna medlemsstat, efter fyra års lagligt arbete, rätt att ta anställning efter eget val.”

11 I artikel 2.1 c i beslut nr 2/76 föreskrivs följande:

”Årlig semester och frånvaro av kortare varaktighet på grund av sjukdom, graviditet eller olycka på arbetsplatsen jämföras med perioder av lagligt arbete. Perioder av ofrivillig arbetslöshet som vederbörligen konstaterats av den behöriga myndigheten, och frånvaro av längre varaktighet på grund av sjukdom är inte, även om det inte heller jämföras med perioder av lagligt arbete, till skada för de rättigheter som förvärvats genom den föregående arbetsperioden.”

12 Artikel 6.2 i beslut nr 1/80 har ett något annorlunda innehåll:

”Årlig semester, föräldraledighet och frånvaro av kortare varaktighet på grund av arbetsolycka eller sjukdom jämföras med perioder av lagligt arbete. Perioder av ofrivillig arbetslöshet som vederbörligen konstaterats av den behöriga myndigheten, och frånvaro av längre varaktighet på grund av sjukdom inskränker inte, även om de inte heller jämföras med perioder av lagligt arbete, de rättigheter som förvärvats genom den föregående arbetsperioden.”

13 Med hänsyn till att tvistens avgörande kräver en tolkning av de ovan nämnda bestämmelserna har Raad van State hänskjutit följande frågor till domstolen för förhandsavgörande:

- ”1. Skall det kriterium som uppställts i domstolens dom av den 27 september 1989 i mål 9/88 (Lopes da Veiga), också användas för att besvara frågan om det arbete som en turkisk arbetstagare utövar under ett enligt nederländsk rätt ingånget arbetsavtal som lastbilschaufför i internationell trafik i tjänst hos ett nederländskt bolag med säte i Nederländerna kan anses som (lagligt) arbete i en medlemsstat i den mening som uttrycks i artikel 2 i beslut nr 2/76 och/eller artikel 6 i beslut nr 1/80 och skall den nationella domstolen, med nödvändiga ändringar, ta samma omständigheter i beaktande?
2. Är det fråga om lagligt arbete i en medlemsstat i den mening som uttrycks i artikel 2 i beslut nr 2/76 och/eller artikel 6 i beslut nr 1/80 om en turkisk arbetstagare vid utövandet av arbete som lastbilschaufför i internationell trafik på grund av de i allmänhet korta perioder när han uppehåller sig i Nederlän-

derna mellan sina turer inte behöver ha arbetstillstånd eller uppehållstillstånd, men i princip inte i kraft av detta arbete kan få rätt till — långvarig — vistelse enligt nederländsk rätt och nederländsk praxis rörande utlänningars immigration till landet?

3. Om fråga 1 och 2 besvaras jakande: Innebär artikel 2 i beslut nr 2/76 och/eller artikel 6 i beslut nr 1/80 att en turkisk arbetstagare åtminstone har rätt till vistelse så länge han utövar lagligt arbete i de nämnda besluten mening?
4. Om fråga 3 besvaras jakande: Bibehåller en turkisk arbetstagare den rätt till vistelse som följer av artikel 2 i beslut nr 2/76 och/eller artikel 6 i beslut nr 1/80 om han blir fullständigt och permanent arbetsoförmögen?"

- 14 Inledningsvis skall det påpekas att beslut nr 2/76 i artikel 1 framstår som en första etapp i genomförandet av arbetskraftens fria rörlighet mellan gemenskapen och Turkiet, vars längd bestämts till fyra år från den 1 december 1976. Bestämmelserna i sektion 1, som benämnts "sociala bestämmelser", i kapitel II i beslut nr 1/80 i vilken artikel 6 ingår, utgör en ny etapp för att genomföra arbetskraftens fria rörlighet och är enligt artikel 16 i beslutet tillämpliga sedan den 1 december 1980. Från och med detta datum ersätter bestämmelserna i artikel 6 i beslut nr 1/80 de motsvarande, mindre förmånliga, bestämmelserna i beslut nr 2/76. Under dessa förhållanden måste man för att ge ett ordenligt svar på frågorna för förhandsavgörande och med beaktande av tidpunkten för de sakomständigheter som redovisats ovan, hänföra sig uteslutande till bestämmelserna i artikel 6 i beslut nr 1/80.

Första frågan

- 15 Genom denna fråga önskar den nationella domstolen i huvudsak få veta vilka kriterier som avgör om en turkisk arbetstagare utför arbete som chaufför i internationell trafik på den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat, enligt den mening som uttrycks i artikel 6 i beslut nr 1/80.
- 16 I domen av den 27 september 1989, Lopes da Veiga (9/88, Rec. s. 2989, punkt 17), har domstolen fastställt att i fråga om en arbetstagare som var medborgare i en medlemsstat och som varaktigt utförde avlönat arbete på ett fartyg som seglade under en annan medlemsstats flagg, i det fallet Nederländerna, skall den nationella domstolen, för att avgöra om arbetsförhållandet i rättsligt hänseende kan lokaliseras till gemenskapens territorium eller har en tillräckligt nära anknytning till detta territorium för tillämpning av bestämmelserna i rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen (EGT nr L 257, s. 2), ta hänsyn till flera omständigheter som framgick av domstolens akt, nämligen att sökanden i målet inför den nationella domstolen arbetade på ett fartyg inregistrerat i Nederländerna, i tjänst hos ett nederländskt rederi etablerat i Nederländerna, att han anställdes i Nederländerna och hans anställningsförhållande med arbetsgivaren var underkastat nederländsk lag och slutligen att den berörde var försäkrad enligt det nederländska socialförsäkringssystemet och även var skattskyldig där.
- 17 Bozkurt och kommissionen anser att det i det aktuella fallet skall tillämpas samma kriterier. Kommissionen hävdar särskilt att tillämpningen av detta rättsfall härrör från parternas skyldighet enligt artikel 12 i avtalet att låta sig inspireras av artiklarna 48, 49 och 50 i EEG-fördraget för att gradvis genomföra arbetskraftens fria rörlighet mellan dem.

- 18 De nederländska, tyska, grekiska och brittiska regeringarna bestrider däremot att den ovannämnda Lopes da Veiga- domen som, enligt dem, rör tolkningen av ett grundläggande begrepp i gemenskapsrätten rörande arbetskraftens fria rörlighet, kan användas för tolkning av bestämmelserna i ett associeringsavtal, med mycket blygsammare syften, som reglerar situationen för en medborgare i tredje land på arbetsmarknaden i en medlemsstat.
- 19 I detta avseende skall det först erinras om att det syfte som associeringsrådet hade när det beslutade om de sociala bestämmelserna i beslut nr 1/80 var att inleda en ny etapp mot genomförandet av fri rörlighet för arbetstagare med inspiration från artiklarna 48, 49 och 50 i fördraget.
- 20 För att försäkra sig om att detta syfte respekterades syntes det oundgängligt att, i den mån det var möjligt, överföra de principer som erkänts inom ramen för dessa artiklar till de turkiska arbetstagare som åtnjöt rättigheter enligt beslut nr 1/80.
- 21 I detta avseende skall det påpekas att bestämmelserna i artikel 6.1 begränsar sig till att reglera situationen för en turkisk arbetstagare som, vad gäller rätten att ta anställning, redan tillhör den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat.
- 22 För att, för tillämpningen av dessa bestämmelser, avgöra om en turkisk arbetstagare skall anses tillhöra arbetsmarknaden i en medlemsstat är det lämpligt att, enligt den princip som uttrycks i artikel 12 i avtalet och i analogi med situationen för en arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat och anställd i en annan medlemsstat, att, såsom domstolen fastställt i den ovan nämnda Lopes da Veiga- domen, avgöra om arbetet i rättsligt hänseende kan lokaliseras till gemenskapens territorium eller har en tillräckligt nära anknytning till detta territorium.

- 23 Det tillkommer den nationella domstolen att avgöra om arbetsförhållandet för sökanden i tvisten vid den nationella domstolen i sin egenskap av chaufför i internationell trafik uppvisar en tillräckligt nära anknytning till nederländskt territorium, med beaktande särskilt av anställningsorten, från vilket territorium arbetet utövats och den nationella lagstiftning som är tillämplig vad gäller arbete och social trygghet.
- 24 Svaret på den första frågan blir således att för att avgöra om en turkisk arbetstagare som arbetar som chaufför i internationell trafik tillhör den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat, i den mening som uttrycks i artikel 6.1 i beslut nr 1/80, tillkommer det den nationella domstolen att avgöra om arbetsförhållandet för den berörde i dennes egenskap av chaufför i internationell trafik uppvisar en tillräckligt nära anknytning till nederländskt territorium, med beaktande särskilt av anställningsorten, från vilket territorium arbetet utövats och den nationella lagstiftning som är tillämplig vad gäller arbete och social trygghet.

Andra och tredje frågan

- 25 Genom dessa två frågor önskar den nationella domstolen i huvudsak få veta om det är fråga om ett lagligt arbete i en medlemsstat, i den mening som uttrycks i artikel 6.1 i beslut nr 1/80 om en turkisk arbetstagare som för sin yrkesutövning enligt den aktuella nationella lagstiftningen inte varit tvungen att ha arbetstillstånd eller uppehållstillstånd från myndighet i den mottagande staten och om, vid ett jakande svar, denna arbetstagare hade rätt till uppehållstillstånd så länge som han hade ett lagligt arbete.
- 26 I detta avseende skall det erinras om att domstolen i sin dom av den 20 september 1990, Sevince (C-192/89, Rec. s. I-3461, punkt 30), fastställt att ett lagligt arbete enligt den mening som avses i artikel 6.1 förutsätter en stabil och säker situation på arbetsmarknaden i medlemsstaten.

- 27 Det skall därefter konstateras att frågan om ett arbete som utförts under en viss period är lagligt skall bedömas med hänsyn till lagstiftningen i den mottagande staten, vilken reglerar under vilka villkor en turkisk arbetstagare får komma till landet och arbeta.
- 28 När dessa villkor är uppfyllda får den turkiske arbetstagaren, enligt bestämmelserna i artikel 6.1 i beslut nr 1/80, rätt att efter en viss tids lagligt arbete fortsätta att utöva sitt avlönade arbete hos samma arbetsgivare eller i samma yrke hos en annan arbetsgivare enligt hans val, eller att fritt välja bland arbeten, vilket, för att denna rätt att ta anställning inte skall bli illusorisk, nödvändigtvis medför att den berörde får rätt att vistas i landet (se i detta avseende domarna Sevince, ovan nämnd, punkt 29, och av den 16 december 1992, Kus, C-237/91, Rec. s. I-6781, punkt 29 och 30).
- 29 Dessa rättigheter underordnas inte i artikel 6 i beslut nr 1/80 villkoret att det lagliga arbetet fastställs genom att den turkiske medborgaren har ett sådant särskilt administrativt dokument, som ett arbetstillstånd eller uppehållstillstånd, som lämnats av myndighet i det mottagande landet.
- 30 Av detta följer att de rättigheter som dessa bestämmelser ger turkiska medborgare som redan befinner sig på arbetsmarknaden i en medlemsstat tillerkänns dem oavsett om de från de behöriga myndigheterna erhållit administrativa dokument som i detta sammanhang endast kan konstatera rättigheternas existens men inte vara något villkor för rättigheterna.
- 31 Svaret på andra och tredje frågan blir alltså att det rör sig om ett lagligt arbete i en medlemsstat, i den mening som uttrycks i artikel 6.1 i beslut nr 1/80, när en turkisk arbetstagare som för att utöva sitt arbete inte enligt den tillämpliga nationella

lagstiftningen är skyldig att ha vare sig arbetstillstånd eller uppehållstillstånd från myndigheterna i det mottagande landet och att förekomsten av ett sådant arbete med nödvändighet medför uppehållsrätt för den berörde.

Fjärde frågan

- 32 Genom denna fråga vill Raad van State, för det fall att domstolen fastställer att en turkisk arbetstagare, som Bozkurt, genom sitt arbete som chaufför i internationell trafik tillhör den lagliga arbetsmarknaden i Nederländerna, få veta om artikel 6.2 i beslut nr 1/80 ger honom rätt att vistas i den mottagande staten efter det att han råkat ut för en arbetsolycka som gett honom en permanent arbetsoförmåga.
- 33 Bozkurt anser sig ha rätt att vistas på nederländskt territorium enligt artikel 6.2 andra meningen i beslut nr 1/80, såvitt den avser långvariga sjukdomar, med beaktande av hans föregående period av arbete.
- 34 Kommissionen delar denna slutsats och stöder sig därvid på texten i artikel 6.2 första meningen i beslut nr 1/80 som jämför vissa frånvaroperioder med ett lagligt arbete. Kommissionen anser således att en period av permanent arbetsoförmåga till följd av en arbetsolycka skall jämföras med ett permanent lagligt arbete vilket medför rätt för den berörde att vistas i landet.
- 35 De nederländska, tyska, grekiska och brittiska regeringarna anser alla att eftersom det saknas en uttrycklig bestämmelse i frågan, såsom artikel 48.3 d i fördraget och kommissionens förordning (EEG) 1251/70 av den 29 juni 1970 om arbetstagares rätt att stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställda där

(EGT nr L 142, s. 24), kan turkiska arbetstagare inte ha rätt att uppehålla sig i landet. Följderna av en permanent arbetsoförmåga för de senare vad gäller deras rätt till vistelse i en medlemsstat regleras således uteslutande av den nationella rätten i den berörda medlemsstaten.

- 36 Den tyska regeringen tillägger att, med hänsyn till syftet med beslut nr 1/80, vilket, enligt denna, är att förstärka ställningen för turkiska arbetstagare som redan har arbete, rätten att uppehålla sig i landet skall vara knuten till arbetstagarens anställning så att arbetstagaren, om anställningen avbryts, endast kan stanna kvar om avbrottet är begränsat i tiden. Denna tolkning överensstämmer med lydelsen av artikel 6.2 i beslut nr 1/80 som endast avser tillfällig frånvaro och inte att arbetstagaren lämnar yrkeslivet. I fall av långvarig arbetsoförmåga är arbetstagaren däremot inte alls tillgänglig på arbetsmarknaden och det finns inget objektivt rättfärdigat intresse att garantera honom rätt till tillgång till arbetsmarknaden och en därtill knuten rätt att uppehålla sig i landet. Att upprätthålla en rätt att uppehålla sig i landet i fall av permanent arbetsoförmåga skulle, enligt den tyska regeringen, innebära att man tillerkänner den berörde en självständig rättighet som står i strid med syftet med beslut nr 1/80. Förenade kungarikets yttrande ger uttryck åt en liknande uppfattning.
- 37 Denna argumentation bör bedömas mot bakgrund av de nu gällande bestämmelserna som associeringsrådet beslutat om för att enligt principen i artikel 12 i avtalet gradvis införa arbetskraftens fria rörlighet mellan medlemsstaterna i gemenskapen och Turkiet.
- 38 Artikel 6.2 har endast till syfte att reglera följderna av vissa avbrott i arbetet för tillämpningen av artikel 6.1. Årliga semestrar och frånvaro på grund av graviditet, arbetsolycka eller sjukdom av kort varaktighet jämföras med arbetsperioder, bland annat för beräkningen av den period av lagligt arbete som är nödvändig för att erhålla rätt att ta anställning. Vad gäller perioder av arbetslöshet eller frånvaro på grund av långvarig sjukdom, som inte jämföras med arbetsperioder, tas dessa

endast i beaktande för att garantera att arbetstagaren bibehåller de rättigheter som han fått genom tidigare arbetsperioder. Dessa bestämmelser garanterar alltså endast en fortsatt rätt till arbete och förutsätter med nödvändighet att den berörde kan fortsätta detta, även efter ett tillfälligt avbrott.

- 39 Av det föregående följer att artikel 6 i beslut nr 1/80 gäller för turkiska arbetstagare i arbete eller som är tillfälligt arbetsoförmögna. Den reglerar däremot inte situationen för en turkisk arbetstagare som slutgiltigt lämnat arbetsmarknaden i en medlemsstat på grund av att han, till exempel, uppnått pensionsålder eller, som i det aktuella fallet, blivit totalt och permanent arbetsoförmögen.
- 40 I frånvaro av en speciell bestämmelse som tillerkänner turkiska arbetstagare rätt att vistas på en medlemsstats territorium efter att där ha utövat ett arbete, är det så att eftersom uppehållsrätten för en turkisk medborgare — så som den underförstått men nödvändigtvis garanteras av artikel 6 i beslut nr 1/80 — förutsätter utövandet av ett lagligt arbete försvinner den om han senare blir helt och fullständigt arbetsoförmögen.
- 41 Det skall därefter erinras om att vad gäller gemenskapens arbetstagare är villkoren för utnyttja rätten att uppehålla sig i landet, enligt artikel 48.3 d i fördraget, beroende av att kommissionen utfärdar en förordning, vilket gör att det är omöjligt att överföra samma system på turkiska arbetstagare enligt artikel 48.
- 42 Svaret på den fjärde frågan blir således att artikel 6.2 i beslut nr 1/80 inte ger en turkisk medborgare som tillhört den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat rätt att vistas på denna medlemsstats territorium efter att ha råkat ut för en arbetsolycka som gjort honom permanent arbetsoförmögen.

Rättegångskostnader

- 43 De kostnader, som har förorsakats de nederländska, tyska, grekiska och brittiska regeringarna, samt Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

— angående de frågor som genom beslut av den 24 september 1993 förts vidare av Raad van State (Nederländerna) — följande dom:

- 1) För att avgöra om en turkisk arbetstagare som arbetar som chaufför i internationell trafik tillhör den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat, i den mening som uttrycks i artikel 6.1 i beslut nr 1/80 av den 19 september 1980, meddelat av det associeringsråd som instiftats genom associeringsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, undertecknat den 12 september 1963 i Ankara och godkänt på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 64/732/EEG av den 23 december 1963, tillkommer det den nationella domstolen att avgöra om arbetsförhållandet för den berörde i dennes egenskap av chaufför i internationell trafik uppvisar en tillräckligt nära anknytning till nederländskt territorium, med beaktande särskilt av anställningsorten, från vilket territorium arbetet utövats och den nationella lagstiftning som är tillämplig vad gäller arbete och social trygghet.

- 2) Det rör sig om ett lagligt arbete i en medlemsstat, i den mening som uttrycks i artikel 6.1 i beslut nr 1/80, när en turkisk arbetstagare som för att utöva sitt arbete inte enligt den tillämpliga nationella lagstiftningen är skyldig att ha vare sig arbetstillstånd eller uppehållstillstånd från myndigheterna i det mottagande landet och att förekomsten av ett sådant arbete med nödvändighet medför uppehållsrätt för den berörde.
- 3) Artikel 6.2 i ovannämnda beslut nr 1/80 ger inte en turkisk medborgare som tillhört den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat rätt att vistas på denna medlemsstats territorium efter att ha råkat ut för en arbetsolycka som gjort honom permanent arbetsoförmögen.

Rodríguez Iglesias

Schockweiler

Kapteyn

Gulmann

Mancini

Kakouris

Moitinho de Almeida

Murray

Edward

Puissochet

Hirsch

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 juni 1995.

R. Grass

G.C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare

Ordförande